

วันที่รับบทความ : 10/10/2565

วันแก้ไขบทความ : 21/11/2565

วันตอบรับบทความ : 14/12/2565

วารสารสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Journal of Allied Health Sciences Suan Sunandha Rajabhat University

พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ในจังหวัดสมุทรสงคราม

ทัศนีย์ จิรถาวรอนันต์

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม

E-mail: tadsani1155@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ เจตคติ การปฏิบัติตน ในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยเปรียบเทียบแต่ละตัวแปร จำแนกตาม เพศของนักเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 437 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test, F-test ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ โรคเอดส์ในระดับปานกลาง มีเจตคติในระดับสูง และมีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ในระดับ ปานกลาง 2) นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยพบว่านักเรียนชายมีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ดีกว่านักเรียนหญิง 3) นักเรียนที่ผู้ปกครอง มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่คะแนนโดยใช้วิธีนิวแมน – คูลส์ (Newman – Keuls Method) พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครอง มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่คะแนน โดยใช้วิธีนิวแมน – คูลส์ (Newman – Keuls Method) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับต่ำ กว่าประถมศึกษา มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับ อนุปริญญาและปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่คะแนน โดยใช้วิธีนิวแมน – คูลส์ (Newman – Keuls Method) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครอง มีอาชีพรับจ้าง มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับโรคเอดส์, ความรู้, เจตคติ, การปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์

Health behaviors related to AIDS of mathayomsuksa 4 students in Samut Songkhram province

Thatsanee Jirathawornanan

Public Health Scholar, Samut Songkhram Provincial Public Health Office

E-mail: tadsani1155@gmail.com

ABSTRACT

This survey research were to study and compare knowledge, attitudes and AIDS prevention practices of grade 4 student in Samut Songkhram Province. The studying variable were sex of student, education of parents and patents' occupation. The research samples, 437 Grade 4 students in Samut Songkhram Province were selected by convenience sampling technique. The data were obtained by questionnaires and analyzed to percentage, mean, standard deviation and Inferential statistics including t – test and F – test. The results of this study were as follows: 1) Grade 4 student in Samut Songkhram Province were in moderate knowledge about AIDS and AIDS attitude, high level of practice in AIDS prevention practices. 2) Student were different of sex were different in AIDS prevention practices by statistically significant at level .05. It was found that male student had better AIDS prevention practices than female student. 3) Student whose parents were different education level were different in knowledge about AIDS by statistically significant at level .05. The results of test using Newman – Keuls method, it was found that student whose parents were less than primary education the knowledge about AIDS were different from Student whose parents were bachelor's degree or higher by statistically significant at level .05. 4) Student whose parents were different education level were different in AIDS prevention practices by statistically significant at level .05. The results of test using Newman – Keuls method, it was found that student whose parents were less than primary education AIDS prevention practices were different from student whose parents were an associate degree and bachelor's degree or higher by statistically significant at level .05. 5) Student whose parents were different occupations were different in AIDS prevention practices by statistically significant at level .05. The results of test using Newman – Keuls method, it was found that student whose parents were employed the AIDS prevention practices were different from student whose parents were in government service/state enterprises by statistically significant at level .05.

Keywords: Health behaviors related to AIDS, Knowledge, Attitudes, AIDS prevention

บทนำ

โรคเอดส์เป็นโรคที่มีความรุนแรง และมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ซึ่งยังไม่สามารถคิดค้นวัคซีนเพื่อป้องกันได้ และผู้ป่วยเอดส์เสียชีวิตมากขึ้นเรื่อย ๆ มีการศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับการติดต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ และการป้องกันโรคเอดส์ที่ทุกประเทศต่างประชาสัมพันธ์ รณรงค์เผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบ และตระหนักว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่ป้องกันได้ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยเฉพาะพฤติกรรมทางเพศเพราะโรคเอดส์ติดต่อกันได้ทางเพศสัมพันธ์ และทางเลือด โดยติดต่อกับคนสู่คน ดังนั้นอัตราการเพิ่มของโรคเอดส์ในแต่ละสังคมจึงขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของคนในสังคมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ค่านิยม การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ทำให้การแพร่ระบาดระหว่างหญิงชายสูงมาก และยังนำเชื้อโรคเอดส์ของตนไปสู่คูชีวิต และทารกในครรภ์

นับตั้งแต่มีการระบาดของโรคเอดส์ UNAIDS/WHO คาดว่ามีผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีแล้วประมาณ 60 ล้านคน และมีผู้ที่เสียชีวิตจากสาเหตุการติดเชื้อเอชไอวีอีกประมาณ 25 ล้านคน โดยเฉพาะใน พ.ศ.2551 มีผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั่วโลกประมาณ 33.40 ล้านคน เป็นผู้ใหญ่อายุประมาณ 31.30 ล้านคน มีผู้หญิงที่ติดเชื้อประมาณ 15.70 ล้านคน เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่า 15 ปีประมาณ 2.10 ล้านคน ซึ่งคาดว่าจะมีผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นประมาณ 2.70 ล้านคนทั่วโลก โดยคาดว่าจะมีเด็กวัยรุ่นอายุ 15-24 ปีติดเชื้อร้อยละ 40 สำหรับประเทศไทย มีการคาดประมาณผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยเอดส์ โดยคณะ

ผู้เชี่ยวชาญ Thai Working Group และทีม A2 (The Asian Epidemic Model (AEM) Projection for HIV/AIDS in Thailand: 2005-2025) ได้คาดประมาณตัวเลขผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยเอดส์ ในปี พ.ศ.2553 คาดว่าจะมีผู้ใหญ่วัยผู้ใหญ่ที่ติดเชื้อเอดส์สะสมประมาณ 1,138,020 ราย เป็นผู้ใหญ่วัยผู้ใหญ่ที่เสียชีวิตจากโรคเอดส์ ประมาณ 641,633 ราย เป็นผู้ใหญ่วัยผู้ใหญ่ที่ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ที่ยังมีชีวิตอยู่ประมาณ 499,324 ราย และคาดว่าจะมีผู้ใหญ่วัยผู้ใหญ่ที่ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ 10,853 ราย¹ จากข้อมูลดังกล่าว ผู้ใหญ่วัยผู้ใหญ่ที่เป็นโรคเอดส์จะต้องมีการติดเชื้อเอชไอวีมาก่อนหน้านั้น ซึ่งหมายถึงอาจติดเชื้อเอชไอวีตั้งแต่เป็นวัยรุ่น ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้มีความสำคัญต่อประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างมาก หากวัยรุ่นมีความรู้ ความเข้าใจ และการป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้องจะสามารถป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของโรคเอดส์ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามตัวแปร เพศของนักเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง

ระเบียบวิธีวิจัย

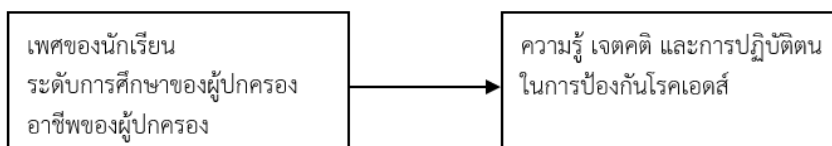
1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

2. สมมติฐานการวิจัย

2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

3. กรอบแนวคิด

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ระหว่างเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม 2565

5. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 953 คน (สถิติวันที่ 1 มิถุนายน 2565)

6. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling) เนื่องจากจังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองฯ อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที ซึ่งอำเภอเมืองฯ มีโรงเรียนที่มีนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด

2.2 นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษา

ต่างกัน มีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

2.3 นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน

มีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

จำนวน 3 โรงเรียน คือโรงเรียนศรีทธาสมุทร โรงเรียนถาวรานุกูล และโรงเรียนท้ายหาด อีกทั้งสถานที่ทำงานของผู้วิจัยอยู่ใกล้โรงเรียนศรีทธาสมุทร และโรงเรียนถาวรานุกูล ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก 3 โรงเรียน ดังกล่าว และขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 คน คำนวณจากประชากรโดยใช้สูตรของยามาเน (Yamane)² ให้ความความคลาดเคลื่อนได้ .05 แต่เนื่องจากในช่วงเวลาดำเนินการเก็บข้อมูล คณะครูนำนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาให้ข้อมูลทั้งห้องเรียนและหลายห้อง ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากนักเรียนทั้งหมดที่คณะครูจัดเตรียมมา ทำให้ได้ข้อมูลจากนักเรียนมากกว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ จำนวน 437 คน

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำแนกตามโรงเรียน และขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 (คน)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (คน)
โรงเรียนศรีธาสุมุท	309	250
โรงเรียนถาวรานุกูล	258	120
โรงเรียนท่ายหาด	86	67
รวม	653	437

7. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษานี้ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยเพศ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ มีลักษณะเป็นคำถามให้เลือกตอบแต่ละข้อมี 3 ตัวเลือก คือ ถูก ผิด และไม่ทราบ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อคำถามประกอบด้วยข้อความทางบวก 6 ข้อ และทางลบ 6 ข้อ รวมทั้งสิ้น 12 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจพฤติกรรม (Check lists) 3 ระดับ คือ ปฏิบัติทุกครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง และไม่ปฏิบัติ ข้อคำถามประกอบด้วย

ข้อความทางบวก จำนวน 3 ข้อ และทางลบ 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 7 ข้อ

8. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

8.1 ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Content Validity) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคเอดส์ตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน ทำการปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

8.2 ค่าความยากของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้หาค่าความยากของแบบทดสอบระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ มีค่าความยากระหว่าง 0.2 – 0.8

8.3 หาค่าอำนาจจำแนก นำเครื่องมือที่แบบทดสอบระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่มีความยากระหว่าง 0.2 – 0.8 มาหาค่าอำนาจจำแนกโดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ (Item to Total Correlation) แบบพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation) มีค่าอำนาจจำแนก 0.06 – 0.66

8.4 หาค่าความเชื่อมั่น นำแบบทดสอบระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR 20 (Kuder – Richardson Formula 20) และแบบสอบถามวัดเจตคติและการปฏิบัติตนในการป้องกัน โรคเอดส์ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.72

9. การรวบรวมข้อมูล

9.1 ขอความอนุเคราะห์และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแก่ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

9.2 ติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

10. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

10.1 วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติของแบบสอบถามแต่ละตอน ดังนี้

10.1.1 ข้อมูลทั่วไป นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง

10.1.2 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

10.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน และตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มโดยการทดสอบค่า t-test และ F-test ถ้าพบว่าการทดสอบมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีนิวแมน – คูลส์ (Newman – Keuls Method)

11. จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม กระทรวงสาธารณสุข และอนุมัติในด้านจริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยได้ โดยได้รับรองการอนุมัติ เลขที่ การรับรอง 15/2565 วันที่รับรอง 1 กรกฎาคม 2565 วันที่หมดอายุ 30 มิถุนายน 2566

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.93 ส่วนเพศชาย ร้อยละ 37.07 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับปานกลาง มีเจตคติในระดับสูง และมีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 47.83 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 22.43 และต่ำกว่าประถมศึกษา น้อยที่สุด ร้อยละ 3.20 และส่วนมากประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 31.58 รองลงมาคือ รับจ้าง ร้อยละ 31.12 และพนักงานบริษัท น้อยที่สุด ร้อยละ 3.66

การทดสอบความแตกต่างของความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ ในการป้องกันโรคเอดส์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งทำการทดสอบตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษา พบว่า

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความรู้และเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่านักเรียนชายมีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ดีกว่านักเรียนหญิง รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามเพศของนักเรียนโดยใช้ t – test

พฤติกรรม	ตัวแปรเพศ	N	$\bar{x}$	S	t
การปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์	ชาย	162	1.31	0.25	2.89*
	หญิง	272	1.24	0.23	
รวม		437	1.26	0.24	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่า นักเรียนชายมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์สูงกว่านักเรียนหญิง

2. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน

แต่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามระดับการศึกษาของ
ผู้ปกครองโดย F - test

แหล่งความแปรปรวนจำแนกตาม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	df	SS	MS	F
ความรู้				
ระหว่างกลุ่ม	4	57.01	14.25	3.35*
ภายในกลุ่ม	432	1836.40	4.25	
รวม	436	1893.41		
เจตคติ				
ระหว่างกลุ่ม	4	1.11	0.27	1.59
ภายในกลุ่ม	432	75.10	0.17	
รวม	436	76.21		
การปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์				
ระหว่างกลุ่ม	4	1.56	0.39	7.13*
ภายในกลุ่ม	432	23.59	0.06	
รวม	436	25.15		

จากตารางที่ 3 แสดงว่า นักเรียนที่
ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีเจตคติเกี่ยวกับ
โรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครอง
มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้และการปฏิบัติตน
ในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความ
แตกต่างเป็นรายคู่ด้านความรู้ และการปฏิบัติตน
ในการป้องกันโรคเอดส์ รายละเอียดดังตารางที่ 4
และ ตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่คะแนนด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน โดยใช้วิธีนิวแมน – คูลส์ (Newman – Keuls Method)

ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง		ต่ำกว่า ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา/ เทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
	$\bar{x}$	9.39	10.09	10.99	11.05	11.48
ต่ำกว่าประถมศึกษา	9.36	-	-1.55	-1.54	-1.69	-2.12*
ประถมศึกษา	10.90		-	0.01	-0.14	-0.58
มัธยมศึกษา	10.99			-	-0.15	-0.58
อนุปริญญา/เทียบเท่า	11.05				-	-0.43
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	11.48					-

จากตารางที่ 4 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่คะแนนด้านการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน โดยใช้วิธีนิวแมน – คูลส์ (Newman – Keuls Method)

ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง		ต่ำกว่า ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา/ เทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
	$\bar{x}$	3.60	3.73	3.69	3.82	3.80
ต่ำกว่าประถมศึกษา	3.60	-	-0.02	-0.05	-0.17*	-0.15*
ประถมศึกษา	3.73		-	-0.03	-0.15*	-0.13*
มัธยมศึกษา	3.69			-	-0.12	-0.10
อนุปริญญา/เทียบเท่า	3.82				-	-0.10
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3.80					-

จากตารางที่ 5 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาอนุปริญญา/เทียบเท่า และปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาอนุปริญญา/เทียบเท่าและปริญญาตรีหรือสูงกว่า

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา อนุปริญญา/เทียบเท่าและปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่าง

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความรู้ และเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน นักเรียนการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดย F - test

แหล่งความแปรปรวนจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	df	SS	MS	F
ความรู้				
ระหว่างกลุ่ม	4	34.95	8.74	2.03
ภายในกลุ่ม	432	1858.47	4.30	
รวม	436	1893.41		
เจตคติ				
ระหว่างกลุ่ม	4	0.86	0.22	1.24
ภายในกลุ่ม	432	75.35	0.17	
รวม	436	76.21		
การปฏิบัติ				
ระหว่างกลุ่ม	4	0.66	0.16	2.89*
ภายในกลุ่ม	432	24.49	0.06	
รวม	436	25.15		

จากตารางที่ 6 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความรู้ และเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีการปฏิบัติตนในการ

ป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้านการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่คะแนนด้านการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน โดยใช้วิธีนิวแมน – คูลส์ (Newman – Keuls Method)

อาชีพของผู้ปกครอง	รับจ้าง	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	ทำสวน/ เลี้ยงสัตว์	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท	
	$\bar{x}$	1.23	1.25	1.27	1.33	1.28
รับจ้าง	1.23	-	-0.26	-0.04	-0.11*	-0.05
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	1.25		-	-0.05	-0.08	-0.02
ทำสวน/เลี้ยงสัตว์	1.27			-	-0.06	-0.01
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1.33				-	0.06
พนักงานบริษัท	1.28					-

จากตาราง 7 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ทำสวน / เลี้ยงสัตว์ และพนักงานบริษัท มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่าง

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า

นักเรียนส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.93 ส่วนเพศชาย ร้อยละ 37.07 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับปานกลาง มีเจตคติในระดับสูง และมีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 47.83 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 22.43 และต่ำกว่าประถมศึกษา น้อยที่สุด ร้อยละ 3.20 และส่วนมากประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 31.58 รองลงมาคือ รับจ้าง ร้อยละ 31.12 และพนักงานบริษัท น้อยที่สุด ร้อยละ 3.66 และมีประเด็นที่อภิปราย ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่านักเรียนชายมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์สูงกว่านักเรียนหญิง แสดงว่า เพศของนักเรียนมีผลต่อการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศชายเป็นเพศที่กล้าแสดงออก กล้าพูดคุย ชักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องเพศมากกว่าเพศหญิงซึ่งเป็นเพศที่ขี้อาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริวรรณ อานันท์สิทธิ์³ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง มีผลต่อความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงย่อมมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องปัญหาสุขภาพ และสามารถอบรมเลี้ยงดูบุตรให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ได้ดีกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของยิ่งสายสุวรรณ์ และวีเชียร ประเสริฐ⁴ พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

ที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้โรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมมีโอกาสแสวงหาความรู้ในการป้องกันโรคต่าง ๆ รวมทั้งโรคเอดส์ได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย และสามารถนำความรู้มาอบรมนักเรียนในปกครองให้รู้ถึงวิธีการป้องกันโรคเอดส์ได้ดีกว่า

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองมีผลต่อการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง ค่าขายทำสวน และพนักงานบริษัท มีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพข้าราชการมักได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์จากการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในหน่วยงาน และแหล่งต่าง ๆ ตลอดจนหน่วยงานราชการหลายแห่ง มักจัดให้มีการอบรมสอดแทรกความรู้อยู่เสมอ นอกจากนี้ข้าราชการจะมีเวลาทำงานซึ่งใกล้เคียงกับเวลานักเรียนเรียนหนังสือ เมื่อเลิกเรียนจะมีเวลาพูดคุย อบรม สั่งสอนเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ

การศึกษาของประภาพรรณ เปลี่ยนแก้ว⁵ พบว่านักเรียนพลตำรวจที่มีผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีการปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับปานกลาง มีเจตคติในระดับสูง และมีการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการศึกษาด้านเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นที่น่าสนใจที่นักเรียนมีเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับสูง แต่ด้านความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีนโยบายให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์แบบบูรณาการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องให้นักเรียนมีทักษะการปฏิเสธพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์
2. บุคลากรทางด้านสาธารณสุข ควรร่วมมือกับสถานศึกษาจัดการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และเน้นกิจกรรมสนทนากันเพื่อให้นักเรียนเกิดการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์จนเป็นนิสัย และเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่ต้องปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาพฤติกรรมเสี่ยง และปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนปลาย และอาชีวศึกษา เพื่อทราบสภาวะการณ์ของพฤติกรรมเสี่ยงในนักเรียน

ในการนำไปวางแผน และหาแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. การคาดประมาณแนวโน้มเอดส์ [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: <http://aidssti.ddc.moph.go.th>
2. ชุศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2534
3. ศิริวรรณ อานันท์สิทธิ์. การศึกษาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพ. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร; 2559
4. ยิ่ง สายสุวรรณ และวิเชียร ประเสริฐ. ความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วารสารกองโรคเอดส์ 2542; 10: 643
5. ประภาพรรณ เปลี่ยนแก้ว. ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติในการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนพลตำรวจ โรงเรียนตำรวจนครบาลสังกัดกองบัญชาการศึกษารมตำรวจ. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร; 2550